

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobkyně:

X
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Svatoplukem
Čechem
sídlem Mánesova 1085, Mělník

proti

žalovanému:

Krajský úřad Libereckého kraje
sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2

za účasti osoby na řízení zúčastněné:

CETIN a.s.
sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2023, sp. zn. OÚPSŘ 307/2022-OSŘ,
č. j. KÚLK 32249/2023-OSŘ

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osobě zúčastněné na řízení se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně změněno rozhodnutí Městského úřadu Jablonné v Podještědí, odboru stavební úřad, ze dne 11. 7. 2022, č. j. MUJVP/OSÚ/292/2021, č. e. 4125/2022. Tímto prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad ve výroku I. nařídil žalobkyni odstranění blíže popsané stavby „Rozšíření a přestavba chaty“ na pozemcích p. č. XA, p. č. XB, p. č. XC, p. č. XD, p. č. XE a p. č. XF v k. ú. a obci X, provedené v rozporu s vydaným společným územním souhlasem a souhlasem s provedením ohlášeného stavebního záměru. Výrokem II. stavební úřad uložil žalobkyni povinnost předložit návrh technologického postupu bouracích prací a výrokem III. stanovil podmínky pro odstranění stavby.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil část textu výroku I. rozhodnutí stavebního úřadu. Doplnil do něj přesnou identifikaci žalobkyně, jako vlastnice stavby, kterou označil za dokončenou stavbu pro rodinnou rekreaci nacházející se na výše označených pozemcích, a uvedl, že se žalobkyni nařizuje odstranění celé stavby.
3. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně získala od stavebního úřadu dne 12. 12. 2019 společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného stavebního záměru „Rozšíření a přestavba chaty“ dle tehdy předložené projektové dokumentace, a to na výše označených pozemcích v Jablonném v Podještědí. Oznámením ze dne 2. 2. 2021 zahájil stavební úřad řízení o odstranění stavby „Rozšíření a přestavba chaty“ na uvedených pozemcích, neboť zjistil, že stavba se oproti udělenému souhlasu zvětšila půdorysně, došlo ke změně výšky, sklonu střechy i vnitřního uspořádání objektu, došlo k jeho jinému natočení a k zapuštění do svahu, stávající chata byla přesunuta a není součástí objektu. Stavební úřad provedl ústní jednání spojené s ohledáním na místě, při němž byla pořízena fotodokumentace stavby. Řízení o odstranění stavby bylo přerušeno usnesením stavebního úřadu ze dne 2. 3. 2021, neboť žalobkyně podala dne 23. 2. 2021 žádost o dodatečné povolení stavby pro rodinnou rekreaci na předmětných pozemcích. Rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 5. 11. 2021 ve spojení s odvolacím rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 5. 2022 byla žádost žalobkyně o dodatečné povolení stavby zamítnuta, a to s ohledem na nesouhlasná závazná stanoviska orgánů územního plánování.
4. Stavební úřad vzhledem k uvedenému pokračoval v řízení o odstranění stavby a vydal shora označené prvostupňové rozhodnutí. V jeho odůvodnění zrekapituloval průběh řízení a uvedl, že stavba, jejíž odchylky od společného souhlasu popsal ve výrokové části rozhodnutí, nebyla dodatečně povolena. Byly tedy splněny podmínky ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), pročež stavební úřad nařídil odstranění stavby.
5. K odvolání žalobkyně vydal žalovaný napadené rozhodnutí, v jehož odůvodnění se ztotožnil se závěrem stavebního úřadu, že byly naplněny podmínky § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Žalovaný vysvětloval rozdíl mezi řízením o dodatečném povolení stavby a řízením o odstranění stavby. Stavba provedená v rozporu se společným souhlasem nebyla dodatečně povolena, o čemž je pravomocně rozhodnuto. Ve srovnání s původním povolením jde o zcela jinou, podstatně se odchyloující stavbu. Stavební zákon zde nepřipouští

možnost správního uvážení. Správním orgánům nezbylo než nařídit odstranění stavby bez ohledu na pro žalobkyni negativní finanční dopady. Žalovaný uvedl, že stavební úřad nevyzval žalobkyni k vyjádření k podkladům dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, proto žalobkyni zaslal tuto výzvu sám žalovaný. Žalobkyně však dané možnosti nevyužila. Dle žalovaného popsána procesní vada v řízení před správním orgánem I. stupně neměla vliv na rozhodnutí ve věci. Žalovaný tedy změnovým výrokem doplnil označení žalobkyně jako vlastníka stavby a dodal, že dle opatřených podkladů se jedná o stavbu pro rodinnou rekreaci, která se vzhledem ke správním orgánem I. stupně popsáním odchylkám významně liší od dříve povoleného záměru „Rozšíření a přestavba chaty“. Proto žalovaný změnovým výrokem uvedl na pravou míru předmět řízení a stavbu označil jako stavbu pro

rodinnou rekreaci, kterou je třeba jako celek odstranit, ve zbytku rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

II. Žaloba

6. Žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaný v odvolacím řízení zjistil, že stavební úřad nezaslal žalobkyni výzvu dle § 36 odst. 3 správního řádu. Aniž by žalovaný pro toto procesní pochybení zrušil prvostupňové rozhodnutí, zaslal výzvu dle § 36 odst. 3 správního řádu sám, ačkoli další podklady do spisu nepořídil. Poté rozhodl v neprospěch žalobkyně změnovým rozhodnutím, kterým žalobkyni uložil odstranit celou stavbu. Žalobkyni tak hrozí závažná újma, přičemž jí byla odňata možnost se proti rozhodnutí odvolat. Rozhodnutí žalovaného navíc vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu a spočívá na nesprávném posouzení věci. Žalobkyni byla povolena přestavba chaty, stavbu provedla podle vydaného rozhodnutí. Neprováděla novou stavbu, pouze přestavěla stávající chatu, nedodržela však rozměry. Chata byla rekonstruována v místě, kde stavba již stála. V řízení o dodatečném povolení stavby nebylo žalobkyni vyhověno pro rozpor s územním plánem Jablonného v Podještědí.

III. Vyjádření žalovaného

7. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a dodal, že část námitek směřuje proti důvodům, pro které již byla pravomocně zamítnuta žádost žalobkyně o dodatečné povolení stavby. Poskytnutí možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí až v odvolacím řízení není zásahem do práv účastníků řízení. Alternativou by bylo formalistické zrušení prvostupňového rozhodnutí, které by mělo být pro odvolací orgán až poslední možností, jak rozhodnout. Nutnost zrušit rozhodnutí stavebního úřadu by musela vyplynout až z vyjádření žalobkyně k podkladům, kdy by nebylo možno určitou vadu napravit v odvolacím řízení. Tak tomu v daném případě nebylo. Stavba žalobkyně musela být vzhledem k jiným půdorysným rozměrům, jiné výšce i jinému umístění vyhodnocena jako zcela odlišná od stavby, která byla žalobkyni povolena. Tato otázka však nemůže být předmětem soudního přezkumu ve fázi nařízení odstranění stavby, kdy již byla pravomocně zamítnuta žádost o dodatečné povolení stavby. Zákonné podmínky pro nařízení odstranění stavby byly splněny. Úprava výroku provedená žalovaným má pouze upřesňující charakter a na věci samé nic nemění.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu

správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.

9. K projednání věci nařídil soud jednání. K němu se za žalobkyni dostavil její nově zvolený právní zástupce. Ten uvedl, že rozhodnutí správních orgánů vychází ze závazného stanoviska orgánu územního plánování, to však není správné, neboť pozemek žalobkyně je větší, než se správní orgány domnívaly. Taktéž uliční čára nebyla porušena. Nařízení odstranění stavby představuje nepřiměřený zásah do práv žalobkyně, když stavba nezasahuje do práv jiných subjektů. Své vyjádření přednesl zástupce žalobkyně ústně, soudu a žalovanému nicméně předložil také písemný dokument, o němž uvedl, že je shodného obsahu, a v němž také označil své důkazní návrhy. Žalovaný naproti tomu odkázal na své dosavadní stanovisko, uvedl, že není sporu o splnění zákonných podmínek pro nařízení odstranění stavby. Argumentaci zástupce žalobkyně při jednání označil za nově uplatněnou a náležící do řízení o dodatečném povolení stavby.
10. Důkazním návrhům žalobkyně soud nevyhověl, neboť jako důkazy byly jednak označeny písemnosti ze správního spisu, s nimiž je správní soud seznámen a dokazování jimi neprovádí, a dále se jednalo o důkazy vztahující se k při jednání nově nepřipustně uplatněné argumentaci, jež by však navíc v podstatném rozsahu skutečně měla místo již v řízení o dodatečném povolení stavby. Při jednání nově uplatněná argumentace se týkala především závazného stanoviska orgánu územního plánování, rozměru pozemků žalobkyně či uliční čáry. Směřovala k tomu, že ve skutečnosti stavba žalobkyně není v rozporu s územním plánem Jablonného v Podještědí. Zástupce žalobkyně uvedl, že takto rozvíjí žalobní bod, dle něž správní orgány vycházely z nesprávně zjištěného skutkového stavu.
11. Soud konstatuje, že takový postup je především rozporný s principem koncentrace řízení dle § 71 odst. 2 s. ř. s. Žaloba neobsahovala ani základní vymezení při jednání uplatněných a výše popsanych námitek, které je proto nutno označit za nepřipustné. Nejobecnější žalobní věta o nesprávně zjištěném skutkovém stavu nemůže založit budoucí přípustnost jakýchkoli skutkových námitek. Ad absurdum by jinak v rozporu se smyslem a účelem principu koncentrace v soudním řízení správním mohly všechny správní žaloby obsahovat námitku, že skutkový stav nebyl správně zjištěn, věc nebyla správně právně posouzena a došlo k procesním vadám, načež by již bylo možno bez ohledu na uplynutí lhůty pro podání žaloby argumentovat jakkoli, neboť pod takto obecně formulované žalobní tvrzení lze dále podřadit všechny myslitelné námitky. Rovněž námitka nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí s odkazem na judikaturu Ústavního soudu uvedenou v písemném doplnění tvrzení žalobkyně předloženém při soudním jednání se v žalobě neobjevila.
12. Nad rámec uvedeného soud opakuje, že veškerá argumentace směřující k tomu, že stavba žalobkyně je v souladu s územním plánem Jablonného v Podještědí, a to přes negativní závazné stanovisko orgánu územního plánování, nemá v řízení o odstranění stavby místo. Otázka souladu stavby s územním plánem byla řešena v pravomocně skončeném řízení o dodatečném povolení stavby, v němž bylo podkladem závazné stanovisko orgánu územního plánování. Pro řízení o odstranění stavby je s ohledem na níže citované ustanovení stavebního zákona relevantní leda to, že řízení o dodatečném povolení stavby bylo pravomocně skončeno, a to s negativním výsledkem pro žalobkyni.

13. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařídí stavební úřad odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, pokud stavba nebyla dodatečně povolena.
14. V daném případě v podstatě není sporné, že podmínky uvedeného ustanovení stavebního zákona byly naplněny. Námitky uvedené v žalobě směřují především k procesním aspektům řešené věci. Pokud jde o to, že žalobkyně nebyla před vydáním prvostupňového rozhodnutí stavebního úřadu vyzvána ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí, dle obsahu správního spisu je tomu skutečně tak. Dopady takového procesního pochybení na zákonnost napadeného rozhodnutí je však třeba posuzovat dle konkrétních okolností. V řešené věc jednak stavební úřad poučil žalobkyni již v oznámení o zahájení řízení o jejím právu nahlížet do podkladů rozhodnutí, vyjadřovat se a navrhnout důkazy, především však nebylo podkladem, o nějž se prvostupňové rozhodnutí opíralo, nic, o čem by žalobkyně nevěděla. Rozhodnutí o odstranění stavby stojí především na poznatku, jak řešená stavba vypadá. Z toho pak stavební úřad učinil závěr o konkrétních odchylkách od veřejnoprávního povolení, jímž žalobkyně disponovala.
15. Poznatky o skutečném stavu stavby byly zjištěny při ústním jednání spojeném s ohledáním na místě dne 23. 2. 2021. Tomuto úkonu, při němž byla stavba zdokumentována, byla žalobkyně osobně přítomna, jak plyne z podepsané prezenční listiny připojené ke zde pořízenému protokolu. Žalobkyně je navíc vlastnící stavby, její skutečná podoba jí tedy musela být známa, stejně jako obsah společného územního souhlasu a souhlasu s provedením ohlášené stavby, který si sama vyžádala. Dalším podkladem, jenž je oporou rozhodnutí o odstranění stavby, je pravomocné rozhodnutí, kterým bylo ukončeno řízení o dodatečném povolení stavby tak, že stavba dodatečně povolena nebyla. Toto řízení iniciovala sama žalobkyně, byla jeho účastnicí, bylo jí v něm doručováno, a musela tedy vědět, že předmětná stavba pravomocně nebyla dodatečně povolena (tuto skutečnost ostatně sama v žalobě připouští).
16. S ohledem na text ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je zřejmé, že více podkladů, než které byly uvedeny výše, ani nebylo pro rozhodnutí v řízení o odstranění stavby třeba. Žalobkyně věděla, jaká je skutečná podoba stavby, která neodpovídá vydanému společnému souhlasu, a že stavba nebyla dodatečně povolena. Vzhledem k uvedenému nemohla být žalobkyně rozhodnutím o nařízení odstranění stavby překvapena. Ve vyjádření v průběhu řízení jí nebylo bráněno. Na výzvu žalovaného k seznámení s podklady a případnému vyjádření k nim v odvolacím řízení žalobkyně nereagovala. Ani v žalobě přitom neuvádí, s jakým podkladem, jehož znalost v řízení před stavebním úřadem by snad zvrátila výsledek řízení, nebyla seznámena. Neuvádí, jak se chtěla ke konkrétnímu podkladu vyjádřit, a co by takové vyjádření věci přineslo. Soud proto uzavírá, že nebyla-li žalobkyně v prvostupňovém řízení vyzvána před vydáním rozhodnutí k seznámení s podklady, jde o pouhý dílčí procesní nedostatek, který nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
17. Další žalobní námitka směřuje k tomu, že žalovaný, na rozdíl od stavebního úřadu, žalobkyni změnovým rozhodnutím nařídil odstranit celou stavbu. Proto má jít o změnu v neprospěch žalobkyně, která tak byla postupem žalovaného zbavena možnosti se proti rozhodnutí odvolat. Soud však konstatuje, že ke změně směrem k odstranění celé stavby nedošlo, neboť již prvostupňové rozhodnutí je třeba vyložit tak, že má dojít k odstranění

celé stavby. Žalovaný svým změnovým rozhodnutím v tomto ohledu pouze precizoval ne zcela pregnantní formulaci správního orgánu I. stupně. Již v prvostupňovém řízení bylo zjištěno (a je to patrné z protokolu o ústním jednání spojeném s ohledáním na místě), že dosavadní chata, k jejíž renovaci byl žalobkyni udělen společný souhlas, netvoří součást nyní řešené stavby, nýbrž byla přesunuta na jiné místo v rámci žalobkyniných pozemků. Žalobkyně k tomu uvedla, že ji do budoucna hodlá využívat jako sklad zahradní techniky. Bylo tedy zjevné, že nově budovaná stavba na místě původní chaty stavebně na původní chatu nenavazuje, nýbrž jde o stavbu novou. Jak uvedl stavební úřad, nová stavba je kromě porušení jiných parametrů mj. jinak umístěna (natočena) než stavba původní, již proto nelze hovořit o tom, že jakýsi „základ“ stavby není třeba odstranit. Žalovaný správně uvedl, že předmětnou stavbu je třeba považovat za zcela novou pro její zásadní odchylky od záměru, který byl žalobkyni povolen společným souhlasem.

18. Tyto zásadní odchylky popsal již stavební úřad ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí, jež je třeba chápat tak, že stavba takto odlišná od dříve povolené rekonstrukce chaty má být odstraněna celá. Za nepřilíš vhodné považuje soud stavebním úřadem zvolené označení stavby jako „Rozšíření a přestavba chaty“. Touto formulací byl totiž označen společným souhlasem povolený záměr na rozšíření a přestavbu původní chaty. Jak plyne z uvedeného, od tohoto záměru se žalobkyně natolik dramaticky odchýlila, že bylo namístě, jak to učinil žalovaný, označit stavbu jiným způsobem (stavba pro rodinnou rekreaci), neboť je zřejmé, že žalobkyni se neukládá odstranit stavbu, která byla dříve povolena, ale naopak se jí ukládá odstranit jinou stavbu, kterou v místě zbudovala. Je pak logické, že taková stavba musí být odstraněna celá, neboť je jako celek tzv. černou stavbou. Označení „Stavba pro rodinnou rekreaci“ na rozdíl od „Rozšíření a přestavba chaty“ navíc užila sama žalobkyně v žádosti o dodatečné povolení stavby. Sama tak dala najevo, že jde o stavbu jinou, která nekoresponduje dříve udělenému veřejnoprávnímu povolení. Tím spíše lze pochopit, že žalovaný toto označení převzal.
19. Rozhodnutí žalovaného tedy nepředstavuje zásadní změnu v neprospěch žalobkyně, nýbrž pouhou formulační precizací, která z materiálního hlediska nemění obsah žalobkyni uložené povinnosti. Nelze proto hovořit o odnětí možnosti žalobkyně podat odvolání. Žalovaný nepopírá, že žalobkyně disponuje souhlasem k rozšíření a přestavbě původní chaty. Tento povolený záměr však není vtělen do řešené stavby, která je jiná nikoli marginálně, nýbrž mj. půdorysně, výškově, sklonem střechy i umístěním (natočením). Právě proto je namístě její odstranění jako celku.
20. Ve zbylé části žaloby již žalobkyně s napadeným rozhodnutím pouze obecně nesouhlasí „z hmotněprávních důvodů“ a rekapituluje průběh a výsledek řízení o dodatečném povolení stavby. K tomu soud uvádí, že dle obsahu správního spisu se předmětná stavba zásadně liší od v místě společným souhlasem povoleného záměru, což správní orgány popsaly. Stejně tak nedošlo k dodatečnému povolení stavby. Podmínky pro nařízení odstranění stavby tedy byly splněny, ostatně žaloba ani neuvádí konkrétní argumentaci podporující opačný závěr. Nelze proto hovořit o nepřiměřeném zásahu do práv žalobkyně, nýbrž o zákonném postupu správních orgánů. Rozhodnutí vydané v řízení o dodatečném povolení stavby není předmětem přezkumu zdejšího soudu. Soud však nad rámec uvedeného dodává, že skutečnost, že v místě již dříve stála menší chata, nezaručuje soulad nové stavby s aktuálním územním plánem obce, a nezaručuje tedy ani dodatečné povolení stavby.

V. Závěrečné posouzení a náklady řízení

21. Ze shora uvedených důvodů považuje soud uplatněné žalobní body za nedůvodné. Současně nebyly shledány vady, pro něž by bylo třeba zrušit napadené rozhodnutí bez návrhu. Proto soud podanou žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
22. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, jemuž náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud roto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
23. Protože osobě zúčastněné na řízení soud neuložil v řízení žádné povinnosti a současně neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, vyslovil v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s., že se osobě zúčastněné na řízení právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 17. července 2024

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu